

Nr 303.

Av herr **Lindhagen**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av strafflagen, m. m.

I propositionen nr 191 har framlagts åtskilliga förslag i strafflagstiftningen m. m. Det gäller här ändrad lydelse i vissa delar av 13 olika lagar. Även i andra propositioner har i år liksom även tidigare framlagts förslag till ny lag i detaljer av straffrätten.

Strafflagen är en gammal lag tillkommen 1864. Det är tydligt att den nu skall helt omvandlas genom partiella lagstiftningar i smått utan att riksdagen bringas i tillfälle att för sig få framlagd någon idériktning för vad tiden kan i de stora huvudsakerna kräva för en omläggning av en så fundamental rättsordning som strafflagen avser att organisera.

I rättegångsreformen förelades riksdagen ett idéprogram, och på grundvalen av vad riksdagen därom beslöt är nu igångsatt utarbetandet av en ny rättegångsordning. Man skulle då kunna begära, att riksdagen fick andrum till dess detta förslag i sin helhet framlades. Men årligen föregripes detta slutliga avgörande genom detaljförslag från regeringens sida varigenom riksdagen bindes på förhand vid stadganden utan att kunna se sammanhanget med det hela. På detta sätt kan visserligen riksdagen lockas att i blindo promulgera smådelar av en kommande författning och därigenom nödgas framdeles godtaga såsom en konsekvens större avdelningar, som kanske i åtskilligt fått en annan formulering, om riksdagen bibehållit sina möjligheter till en förutsättningslös överblick över avsnittet, utformat i sin fullständighet.

När det nu gäller strafflagsreformen så undanhålles riksdagen till och med ett idéprogram och kan således så mycket lättare givetvis oavsiktligt inlockas i fällor genom förtida beslut om detaljer här och där utan vägledning av de stora sammanhangen.

Samtidigt pågå utredningar fortfarande genom »sakkunnige». Man har att vänta förslag om den ena detaljen efter den andra, utplockade strövis ur det stora sammanhanget.

Sålunda har också uppdragits åt en professor att utreda frågan att belägga försök till brott i vidgad omfattning med straff. Detta var ett av professor Thyréns huvudpunkter i hans idéprogram för en straffrättsreform. Denna idé med ökande av svenska folkets kriminalitet, domstolarnas betungande med mera arbete och ökande av statens utgifter föranledde opposition från flera håll. Själv gick jag också i härnad därför på olika vägar. Om regeringen framlägger ett sådant enligt många

mening onödigt och i och för sig förkastligt förslag, komma vi många att gå mot detsamma.

Det hemställles,

att riksdagen ville

1) efter vederbörande utskotts beprövande överväga i vad mån de i propositionen nr 191 framlagda 13 lagförslagen om ändringar i gällande straffrätt kunna anses vara brådskande och av framstegsvänlig natur;

2) under alla förhållanden i anledning av propositionen hemställa, att riksdagen liksom skedde i rättegångsreformen förelägges ett idéprogram jämväl för strafflagens reformering samt att därförinnan ändringar i strafflagen endast påkallas provisoriskt för brådskande tillfällen.

Stockholm den 2 april 1938.

Carl Lindhagen.
